

DIE PRÜFUNGEN DES GOETHE-INSTITUTS ZKOUŠKY GOETHE-INSTITUTU

**Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen:
PRÜFUNGSTEILNEHMENDE MIT SPEZIFISCHEM BEDARF**

**Dodatek k Prováděcím ustanovením:
ÚČASTNÍCI ZKOUŠKY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI**

Stand: Januar 2012 | Verze: leden 2012 2012

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf

Stand: Januar 2012

Diese *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* sind Bestandteil der *Prüfungsordnung* und ergänzen die *Durchführungsbestimmungen* der einzelnen Prüfungen.

Spezifischer Bedarf ergibt sich bei:

- sehbehinderten oder blinden Prüfungsteilnehmenden;
- hörbehinderten oder gehörlosen Prüfungsteilnehmenden;
- Prüfungsteilnehmenden mit Lese- und/oder Rechtschreibschwäche (Legasthenie oder Dyslexie);
- Prüfungsteilnehmenden mit Sprachbehinderung (z. B. Stottern);
- Prüfungsteilnehmenden mit temporären Einschränkungen (z. B. gebrochener Schreibarm).

Seitens des Prüfungszentrums ist darauf zu achten, dass im gegebenen Fall bereits bei der Anmeldung über die *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* informiert und in einem Beratungsgespräch gemeinsam mit dem/der Prüfungsinteressierten individuelle Lösungsmöglichkeiten zur Prüfungsdurchführung gefunden werden. Prüfungsteilnehmende, die aufgrund ihres spezifischen Bedarfs Prüfungsleistungen nicht unter den geltenden Bedingungen erbringen können, erhalten einen **Nachteilsausgleich**, der folgende drei Kriterien erfüllen muss und mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung beinhaltet:

Dodatek k Prováděcím ustanovením: Účastníci zkoušky se specifickými potřebami

Verze: leden 2012

Tento *Dodatek k Prováděcím ustanovením: účastníci zkoušky se specifickými potřebami* je součástí *Zkouškového řádu* a doplňuje *Prováděcí ustanovení* jednotlivých zkoušek.

Specifická potřeba vzniká u:

- zrakově postižených či nevidomých účastníků zkoušky,
- sluchově postižených či neslyšících účastníků zkoušky,
- účastníků zkoušky s dyslexií,
- účastníků zkoušky s vadou řeči (např. koktání),
- účastníků zkoušky s přechodným omezením (např. zlomená paže, kterou účastník píše).

Zkouškové centrum dbá na to, aby byly v daném případě informace k dispozici již při přihlašování, a to prostřednictvím *Dodatku k Prováděcím ustanovením: účastníci zkoušky se specifickými potřebami*. Při poradenském rozhovoru se zájemcem o zkoušku zkouškové centrum hledá individuální možnosti řešení realizace zkoušky. Účastníkům zkoušky, kteří na základě svých specifických potřeb nemohou vykonat zkoušku za stávajících podmínek, bude jejich **nevýhoda kompenzována**, přičemž tato kompenzace musí splňovat následující tři kritéria a musí obsahovat možná opatření k realizaci zkoušky:

1. Bewertung der Leistung
2. Gleichwertigkeit der Prüfung
3. Ausschluss der Vorteilmahme.

1. Bewertung der Leistung

Um die Leistung von Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf bewerten zu können, muss die Prüfung in ihrer Durchführung modifiziert werden, so z. B. durch Verlängerung der Prüfungszeit, durch zusätzliche Pausen, Abspielen des Tonträgers mit Zwischenpausen. Ebenso können die Prüfungsmaterialien in veränderter Form angeboten werden, z. B. in Braille, über Computer, durch Hinzuziehen einer Hilfsperson (z. B. Schriftführer, Gebärdendolmetscher).

2. Gleichwertigkeit der Prüfung

Bei Abweichungen in der Prüfungsdurchführung bzw. in der Präsentation der Materialien ist darauf zu achten, dass die Gleichwertigkeit der Prüfung gewahrt bleibt. Daher dürfen Abweichungen nicht den Inhalt der Prüfung betreffen. Eine Änderung des Inhalts, wie z. B. für blinde Prüfungsteilnehmende das Ersetzen einer Grafik durch einen Text, muss sich auf das absolut Notwendige beschränken. Beispiel für eine unzulässige Änderung des Inhalts wäre das Sprechen eines schriftlichen Ausdrucks auf Band. Modifikationen bei der Prüfungsdurchführung und bei der Präsentation der Materialien (z. B. verlängerte Arbeitszeit, Braille, Hinzuziehen einer Hilfsperson) werden nicht im Zeugnis vermerkt.

Kommt wegen des spezifischen Bedarfs ein kompletter Prüfungsteil nicht in Betracht, dann errechnet sich das Gesamtergebnis aus den Punktzahlen der abgelegten Fertigkeitensbereiche: die erreichten Punkte werden in Relation gesetzt zu der entsprechend reduzierten Gesamtpunktzahl und dann einem Prädikat zugeordnet.

1. hodnocení výkonu,
2. rovnocennost zkoušky,
3. vyloučení zvýhodnění.

1. Hodnocení výkonu

Aby bylo možné hodnotit výkon účastníků zkoušky se specifickými potřebami, musí být zkouška ve své realizaci modifikována, například prodloužením časového limitu zkoušky, dodatečnými přestávkami, přehráním zvukového nosiče s pauzami. Je také možné nabídnout zkouškové materiály v upravené podobě, např. v Braillově písmu, na počítači, za přítomnosti asistenta (např. zapisovatel, tlumočník znakového jazyka apod.).

2. Rovnocennost zkoušky

V případě odchylek v provádění zkoušky, resp. v prezentaci materiálů, je třeba dbát na to, aby zůstala zachována rovnocennost zkoušky. Proto se odchylky nesmějí týkat obsahu zkoušky. Změna obsahu, např. pro nevidomé účastníky zkoušky nahrazení grafiky textem, se musí omezit jen na nejnútnejší. Příkladem nepřipustné změny obsahu může být namluvení písemného výrazu na pásek. Modifikace v provádění zkoušky a v prezentaci materiálů (např. prodloužený časový limit pro práci s podklady, Braillovo písmo, přizvání asistenta) se na vysvědčení nepoznamenává.

Pokud kvůli specifické potřebě nepřipadá v úvahu realizace celé části zkoušky, vypočítá se celkový výsledek z bodů za absolvované oblasti dovedností: dosažené body se vyhodnotí v poměru k náležitě sníženému celkovému počtu bodů a posléze se přiřadí ke slovní klasifikaci.

Der Wegfall eines Prüfungsteils wird im Zeugnis wie folgt vermerkt:

„*Frau/Herr X hat für diesen Prüfungsteil Sonderbedingungen in Anspruch genommen.“
Der nicht abgelegte Prüfungsteil wird mit * gekennzeichnet.

Nekonání některé z částí zkoušky se na vysvědčení po-
znamená následujícím způsobem:

„*Pan/paní X využil/a u této části zkoušky zvláštní podmínky.“ Nesložená část zkoušky se označí *.

3. Ausschluss der Vorteilnahme

Jede Abweichung von der Standardprüfung muss gerechtfertigt sowie der Art und dem Grad des spezifischen Bedarfs angemessen sein. Deshalb müssen Prüfungsteilnehmende dem Prüfungszentrum ihren spezifischen Bedarf bei der Anmeldung mitteilen und durch ein ärztliches Attest oder einen gleichwertigen Nachweis belegen. Das Prüfungszentrum ist zur Vertraulichkeit verpflichtet.

Ein spezifischer Bedarf, der dem Prüfungszentrum erst während oder nach der Prüfung bekannt wird, kann bei der Durchführung und Bewertung keine Berücksichtigung finden. Die Prüfungskommission entscheidet **im Einzelfall** über die Abweichungen von der Standardprüfung, legt diese schriftlich fest und teilt sie dem/der Prüfungsteilnehmenden mit. Sofern kein Einspruch erhoben wird, gilt diese Entscheidung als Vereinbarung mit dem/der Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf und ist verbindlich. Sie kann während der Prüfung nicht mehr abgeändert werden.

3. Vyloučení zvýhodnění

Každá odchylka od standardní zkoušky musí být odůvodněná a přiměřená způsobu a stupni specifické potřeby. Proto musejí účastníci zkoušky zkouškovému centru při přihlášení sdělit své specifické potřeby a doložit je lékařským osvědčením či jiným rovnocenným dokladem. Zkouškové centrum je zavázáno zachovat důvěrnost informací.

Specifická potřeba, o které se zkouškové centrum dozví až v průběhu zkoušky či po jejím ukončení, nebude při provádění a hodnocení zohledněna. Zkoušková komise rozhodne **v konkrétním případě** o odklonu od standardní zkoušky, písemně tuto odchylku stanoví a sdělí ji účastníkovi zkoušky. Pakliže nebude vznesena námitka, platí toto rozhodnutí za dohodu s účastníkem zkoušky se specifickými potřebami a je závazné. Během zkoušky nelze tuto dohodu více měnit.

Jede Vereinbarung ist eine auf den individuellen spezifischen Bedarf abgestimmte Einzelfallentscheidung und nicht auf andere Fälle oder Situationen übertragbar. Die Vereinbarung wird 10 Jahre mit den Prüfungsunterlagen archiviert.

Každá dohoda se týká individuální specifické potřeby a vychází z konkrétního odsouhlaseného rozhodnutí. Nelze ji přenášet na jiné případy či jiné situace. Dohoda se archivuje 10 let spolu se zkuškovými podklady.

Mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung:

Je nach Art und Grad des spezifischen Bedarfs werden die erforderlichen Maßnahmen zur Durchführung der Prüfung individuell festgelegt. Abweichungen sind möglich für

- a) Sehbehinderte und Blinde:
- Prüfungssatz in Blindenschrift (Braille Normalversion);
 - Prüfungssatz am PC für Screenreader,
 - Vergrößerte Materialien;
 - Verlängerte Prüfungszeit; (um 50 % bis 100 %, nach individuellem Bedarf)
 - Abspielen des Tonträgers mit nötigen Zwischenpausen zur Bearbeitung der Fragen und zum Diktieren, Schreiben bzw. Tippen der Lösungen (*Hören*).

- b) Hörbehinderte und Gehörlose:
- Prüfungsteil *Hören* als Gebärdensprachvideo;
 - Ggf. ein vom/von der Prüfungsteilnehmenden beauftragter Gebärdendolmetscher;
 - Wiedergabe in höherer Lautstärke;

- c) Teilnehmende mit Lese- und/oder Rechtschreibschwäche:
- verlängerte Prüfungszeit (um 50 %).

Možná opatření k provádění zkoušky:

Podle typu a stupně specifické potřeby se individuálně stanovují nutná opatření k realizaci zkoušky. Odchytky jsou možné pro:

- a) Osoby se zrakovým postižením a nevidomé:
- zkušková sada ve slepeckém písmu (normální verze Braillova písma),
 - zvětšené podklady,
 - prodloužený časový limit zkoušky (o 50 % až o 100 %, podle individuální potřeby),
 - přehrání zvukového nosiče s potřebnými pauzami pro zpracování otázek a nadiktování, zapsání, resp. zaznamenání řešení pomocí klávesnice (*poslech*).

- b) Osoby se sluchovým postižením a neslyšící:
- část zkoušky *poslech* jako video ve znakové řeči,
 - příp. tlumočník znakového jazyka pověřený účastníkem zkoušky,
 - reprodukce ve vyšší hlasitosti.

- c) Osoby s dyslexií:
- delší časový limit zkoušky (o 50 %).

d) Schreibbehinderte:

- verlängerte Prüfungszeit (um 50 % bis 100 %, nach individuellem Bedarf);
- Verwendung eines Laptops/PC ohne integrierte Hilfsmittel (ggf. im Eigentum des Prüfungszentrums; § 12 der Prüfungsordnung findet entsprechend Anwendung);
- Ein/Eine Schriftführende/r bzw. ein/eine Prüfende/r schreibt, was diktiert wird, sichert durch Rückfragen die Schreibweise und legt nach Abschluss dem/der Prüfungsteilnehmenden den Text vor.

e) Bei der Bewertung der mündlichen Leistung von sprachbehinderten Prüfungsteilnehmenden ist der Grad der Beeinträchtigung angemessen zu berücksichtigen.

f) Die Durchführung der Prüfung bei Mehrfachbehinderung ist durch eine Kombination von Maßnahmen möglich.

Das Prüfungszentrum prüft vor Ort die jeweilige Sachlage und sorgt im Einzelfall für die Realisierbarkeit der individuellen Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung (zusätzliche/r Prüfende/r, zusätzlicher Raum mit eigener Aufsicht, technische Ausstattung o. Ä.). Hierbei anfallende Kosten (mit Ausnahme des Gebärdendolmetschers) übernimmt das Prüfungszentrum.

d) Osoby znevýhodněné v psaní:

- delší časový limit zkoušky (o 50 % až o 100 %, podle individuální potřeby),
- použití notebooku/PC bez integrovaných pomůcek (příp. ve vlastnictví zkuškového centra; přiměřeně se uplatní § 12 Zkuškového řádu),
- zapisovatel, resp. zkoušející, zapisuje, co je diktováno, zpětnými dotazy se ujišťuje o pravopisu a po ukončení diktátu předloží text účastníkovi zkoušky.

e) Při hodnocení výkonu u ústní části zkoušky účastníků s vadou řeči se přiměřeně zohlední stupeň znevýhodnění.

f) Provést zkoušku v případě kombinovaného postižení lze kombinací opatření.

Zkuškové centrum na místě přezkoumá situaci a v daném případě zajistí realizovatelnost individuálních opatření k provedení zkoušky (další zkoušející, další místnost s vlastním dohledem, technické vybavení apod.). S tím spojené náklady (s výjimkou tlumočnicka znakového jazyka) přebírá zkuškové centrum.

© Goethe-Institut 2012

Goethe-Institut e.V.
Bereich 41 – Sprachkurse und Prüfungen
www.goethe.de/pruefungen

Gestaltung: Felix Brandl Graphik-Design | München